Należytość pocztowa opłacona gotówką. CENA 20 GROSZY

NR. 10. Bydgoszcz, 22 września 1935 r. ROK I

# HASŁO WIELKOPOLSKIE

TYGODNIK BEZPARTYJNY

prenumerata miesięczna 1 zł. kwart. — 3 zł, półroczna 6 zł, roczna 12 zł.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Bydgoszcz, Poznańska 19
Telef. 38.57 Telef. 38.57



# Przesadna czułość.

Bydgoszcz, 20 września 1935.

Jest jeszcze w Polsce bardzo znaczna ilość ludzi (oczywiście mowa o chrześcijanach), którzy, mimo niezaprzeczonych dowodów konieczności akcji odżydzeniowej, ustosunkowują się do niej negatywnie lub nawet wrogo, powołując się... **przykazanie o miłości bliźniego.**

Gdyby to byli ludzie naprawdę religijni, żyjący według zasad etyki chrześcijańskiej, to argumentacja taka, aczkolwiek pozbawiona logiki, byłaby jeszcze na pół... wybaczalną. Ale ci, szermierze miłości bliźniego, rekrutują się najczęściej ze sfer nie mających z religją nic wspólnego: są to przeróżni socjaliści, komuniści, wolnomyśliciele (czy raczej wolno— myśli-ciele? — przyp. zec.) itp. „postępowcy", którzy inne przykazania Boże ignorują z całą nonszalancją, a nawet to jedyne przestrzegają skrupulatnie tylko w tym wypadku, jeśli idzie o bliźniego żyda!

Nie trudno się więc domyśleć, że taka **„etyka stosowania"** (że ją tak określimy) stworzona jest wyłącznie u s u p r o p r i a żydostwa. Ci ostatni bowiem głoszą sie zawsze przed światem, jako najstarsi szermierze tego wzniosłego przykazania, które — ich zdaniem — z etyki judaizmu wzięło swój początek. Jest w tem, sądząc objektywnie, część prawdy: przykazanie to jest znane i obserwowane w żydostwie od bardzo dawnych czasów, ale... otóż takie jedno maleńskie „ale": **pod pojęciem bliźniego rozumie się tylko żyda.** Akum — goj, jako istota pozbawiona, poza kształtem zewnętrznym, wszelkich cech ludzkich, nie wchodzi tu, rzecz prosta, w rachubę!...

Ale żydzi, jeśli idzie o ich własną skórę, to potrafią przykazaniem tem manewrować w ten sposób, że sens jego naciągną znów od strony, biegunowo przeciwnej własnym interpretacjom: chrześcijanie mają kochać bliźniego - żyda nawet wtedy jeśli ten jeździ im tępym nożem po gardle!...

Dobre to, prawda?

Ale są także ludzie, których nie można zaliczyć do żadnej z wymienionych poprzednio kategoryj, a — na wezwanie antysemitów zasłaniają się tem przykazaniem. Ci ludzie czynią to chyba dlatego, żeby jakoś usprawiedliwić swe karygodne lenistwo i oportunizm — przed ludźmi i przed własnem sumieniem. Przed kilku miesiącami pewien znany i b. poważany uczony i publicysta na łamach „Kurjera Warszawskiego" pisał: „Jestem chrześcijaninem... nie mogę wyrzec się przykazania miłości bliźniego dla modnych (?!) prądów: nie mogę zapomnieć, że apostołowie byli także żydami".

Słyszycie? Dlatego, że św. Piotr był żydem, to Josek Silberkraut z Kaczych Dołów, łupiący żywcem skórę z chłopów, ma być w nieskończoność tolerowany!

Sądząc kategorjami ziemskiemi jest to najzwyklejszy... protekcjonizm.

A teraz pytanie: jak się na te sprawy zapatruje Kościół? W ostatnim nrze naszego pisma cytowaliśmy dosłowny tekst uchwały Synodu biskupów polskich we Wrocławiu z r. 1267, która pokrywa się w zupełności z obecnemi „barbarzyńskiemi" zarządzeniami Trzeciej Rzeszy.

A szereg pisarzy katolickich i kapłanów, których kompetencji w kwestji etyki katolickiej nikt chyba nie ośmieli się zaprzeczyć, — przodują w tej walce o lepsze jutro dla Polaka? Taki ks. prof. Trzeciak, ks. prof. Kruszyński, ks. Charszewski i cała plejada innych!..

Ale nie udawajmy się nawet po stwierdzenie naszej słuszności do kapłanów. Wystarczy to co orzekł sam Chrystus o miłości bliźniego.

Oto w Ewangelji św. Marka w ustępie 7-ym, wierszu od 27-go do 31-go znajdujemy opowieść, jak to Pana Jezusa prosiła poganka Syrofeniczka o wypędzenie czarta z jej córki. Zaś Chrystus Pan powiedział: **„Nie dobra jest brać chleb synom, a miotać go psom"** — i dopiero, gdy się poganka upokorzyła, dziecko swe do szczenięcia przyrównując — wtedy — z łaski dopiero — je uzdrowił.

Czyli, że Chrystus czyni wyraźną różnicę między swymi bliskimi a — obcymi. Obcy mogą być nakarmieni, ale tylko wtedy, gdy nasycą się swoi. Oto jest właściwy sens przykazania miłości bliźniego! „Bliższa koszula ciała, niż szruba" mówi mądre staropolskie przysłowie.

Kończymy nasz artykuł słowami ks Ign. Charszewskiego, jakie wypowiedział kilka miesięcy temu w „Samoobronie Narodu" w artykule: „Skończmy raz z tą żydowską miłością": Precz z fałszywie pojętą miłością bliźniego! Miejsce jej niech zajmie święta **nienawiść zła żydowskiego i prożydowskiego!**

**KAZ. C. LAW.**

Sąd Okręgowy w Krakowie.
Wydział III Karny.
Dnia 7 września 1935 r.
Sygn. III. Pr. 84)35.

Sąd Okręgowy w Krakowie. Wydział III Karny na posiedzeniu niejawnem w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowe w Krakowie wydał następujące

p o s t a n o w i e n i e:

I. Zatwierdza się po myśli §§ 489, 493 austr. proc. karn. zarządzoną i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 5. 9. 1935 r. L. B. 2)123)35 konfiskatę czasopisma „Hasło Podwawelskie" Nr. 36 z daty 5. 9. 1935 r. spowodu treści:

artykułu zamieszczonego na stronie 1 pt.: „Eksperyment nędzy nie udał się" w ustępie od słów „Młodzież robotnicza" do słów „nie powatrzyma" albowiem treść tego ustępu zawiera znamiona występku z art. 170 k.k.

II. Zakazuje się dalszego roszerzania skonfiskowanej treści powyższego artykułu, a zakaz ten ma być ogłoszony w najbliższym numerze czasopisma „Hasło Podwawelskie" i w dzienniku urzędowym.

III. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

# Wyrok sędziego Brodsky'ego.

**ZNANY PRZEŚLADOWCA ANTYSEMITÓW W U. S. A. LUIS BRODSKY UWOLNIŁ KOMUNISTÓW, SPRAWCÓW NAPADU NA STATEK NIEMIECKI „BREMEN".**

Czytelnicy nasi przypominają sobie zapewne nazwisko sędziego **Brodsky'ego (żyda)** z Nowego Jorku, wsławionego wyrokiem na przywódcę antysemitów w U.S.A. **Healeya.** On to przecież podczas rozprawy sądowej orzekł publicznie, że sądownictwo amerykańskie opiera się b. często na... talmudzie. Obecnie tenże sam sędzia Brodsky uwolnił od winy i kary sprawców napadu (komunistów) na stojący w porcie nowojorskim statek niemiecki „Bremen". Zaledwie jednego zatrzymano w areszcie za nielegalne posiadanie broni.

W uzasadnieniu wyroku sędzia Brodsky nazwał parowiec „Bremen" — „okrętem korsarzy". Na wstępie przedstawił przebieg zajścia na pokładzie „Bremenu", poczem powiedział dosłownie, co następuje:

„Jestem przekonany, że publiczne wciągnięcie flagi nar. socjal. wywołało u oskarżonych słusznie czy nie słuszne wyobrażenie okrętu piratów który w wyzywający sposób przybywa z dumnie powiewającą na maszcie czarną flagą piratów do portu narodu, którego okręt przed niedawnym czasem zatopił". (Aluzja do „Lusitanji").

Powyższy wyrok wywołał żywą reakcję w prasie niemieckiej. Dzienniki podają go na naczelnych miejscach, opatrując przytem szeregiem komentarzy, w których dają wyraz niezwykłemu oburzeniu.

Prasa żydowska całego świata przyjęła wyrok Luisa Brodsky'ego z wielkim entuzjazmem.

Sądownictwo w U.S.A. jest.... na dobrych drogach!

—o:0:o—

# Afganistan pozbywa się żydów.

**WYSIEDLENIA. — ARESZTOWANIA. — WYROKI.**

**Z Kabulu donoszą:** żydowscy mieszkańcy szeregu miast w Afganistanie otrzymali nakaz opuszczenia tych że. Przed wygnaniem z Kabulu aresztowano 4 żydów. 2 aresztowano pod zarzutem obrazy Islamu, dwóch zaś pod zarzutem zranienia dziecka muzułmańskiego dla celów rytualnych. Pierwszych dwuch skazano na 2 lata więzienia. Pozostali dwaj czekają na wyrok. Jak donosi prasa żydowska żydzi z Jerozolimie wysłali telegram do Board of Deputies w Londynie zprośbą o podjęcie interwencji na rzecz żydów w Afganistanie.

# Żydowskie brudy.

**Warszawa** (—) Miejska służba zdrowia podczas lustracji w porze nocnej szeregu zakładów przemysłowych zamknęła ostatnio piekarnię Hersza Grynberga przy ul. Krochmalnej 5, za robactwo i brudy, oraz nielegalną wytwórnię serów. Wytwórnia ta mieściła się w prywatnem mieszkaniu niejakiego Jankla Bergsona przy ul. Leszno 75, w pokoju sypialnym, gdzie nocowało 6 osób. W pokoju tym znaleziono zapasy twarogu w brudnej balji. Część twarogu i gotowych serów zniszczono, część zaś zabrano w celu zbadania laboratoryjnego.

**Przyjdzie moment w dziejach ludzkości, w którym wszystkie narody chrześcijańskie, z którymi żydzi współbytują, uznają, że kwestja, ich zostawić, czy też wyeliminować i wypędzić — zostanie uznaną za kwestję życia i śmierci. Będzie to zagadnienie zdrowia lub choroby, zgody społecznej, albo ustawicznych fermentów wiecznej febry i marazmu....**

Franciszek Liszt.

# Bezprzykładny wyzysk robotników w Łodzi.

**OBRYWANIE PŁAC ROBOTNICZYCH, JAKO... JEDYNE LEKARSTWO NA KRYZYS. — STOSUNKI TE PRZYNOSZĄ NAM HAŃBĘ. — WINA SYSTEMU. — SYSTEM TEN, PRĘDZEJ CZY PÓŹNIEJ MUSI SIĘ ZAŁAMAĆ.**

Niejednokrotnie już zabieraliśmy głos w obronie polskiego robotnika wykorzystywanego w najhaniebniejszy sposób przez żydowskich fabrykantów. Ale głos nasz, podobnie jak i głosy innych bratnich pism antyżydowskich, — przechodzi bez echa. Cisza! Tylko na szyji wynędzniałego robotnika zaciska się coraz silniej jarzmo żydowskie.... Niema jednego dnia, by prasa nie przyniosła wiadomości o zatargach w fabrykach łódzkich spowodu obrywania płac robotniczych przez „pomysłowych" fabrykantów. Bardzo często obok obrywania płac jest jeszcze i przedłużanie czasu pracy ponad granicę, określoną przez ustawy.

Takie rzeczy dzieją się nietylko w Łodzi, ale **Łódź niestety, przoduje pod tym względem.** Wiadomo dlaczego. Przemysły włókiennicze wogóle, a przemysł włókienniczy łódzki jest najbardziej zażydzonym przemysłem w Polsce. Oprócz kilku wielkich fabryk, które na palcach można policzyć, cała reszta tego przemysłu w Łodzi, obejmującego **tysiąc-kilkaset przedsiębiorstw drobnych, większych i największych,** znajduje się w rękach żydowskich. A żyd ma swój specyficzny, starozakonny sposób prowadzenia przedsiębiorstwa. Wyzysk pracownika i wykręcanie się od spełniania ustaw państwowych — to u żyda „należy do interesu" — bez tego żyd nie wyobraża sobie prowadzenia przedsiębiorstwa.

Trzeba stwierdzić z żalem, że rządy nasze dotychczas nic nie uczyniły dla uregulowania kwestji płac w naszym przemyśle. Pod tym względem panują u nas stosunki, które nawet w tak liberalnych państwach jak Anglja należą od wielu lat do raz na zawsze przekreślonej przeszłości. Jakiś żyd powiedział, że **„nie wolno usztywniać elementów kosztu własnego produkcji"** i od tego czasu wszelkie próby i nawoływania ludzi rozsądnych, aby z płacami za pracę zrobiono i u nas jakiś porządek, natrafiają na kamienny opór. Jest to tem dziwniejsze i tem bardziej absurdalne, że pozatem robi się wszystko, aby jak najsilniej „usztywnić" i „opancerzyć" wszystkie pozostałe składniki kosztu produkcji przemysłowej. Podatki ogłasza się za nietykalne, taryfy kolejowe, pocztowe i inne nie mogą nawet drgnąć, „dobrowolne" datki i „obywatelskie" ofiary, ściągane przy każdej sposobności z przemysłu, wzrastają z każdym rokiem, a jeżeli jakiś surowiec zagraniczny potanieje, to napewno w odpowiedni sposób podniesione zostaje cło lub nałożona jakaś nowa opłata. Tylko płace robotników i pracowników muszą pozostać „elastyczne", tylko tej jednej jedynej pozycji w kosztach produkcji przemysłowej nie można zabezpieczyć przed atakami, bo żydowscy przedsiębiorcy wrzeszczą gwałtu i straszą, że „usztywnienie" płac robotniczych zamknęłoby drogi wyjścia z kryzysu. Owszem, zemknęłoby, ale nie drogi wyjścia z kryzysu gospodarczego, lecz **zemknęłoby żydom drogę do żerowania na wysiłku robotnika polskiego.**

Istnieje wprawdzie i u nas pewna ochrona płac robotniczych, ale jest to ochrona tylko pozorna, obliczona — tak jak i wiele innych rzeczy u nas — na zamydlenie oczu naiwnych. Stanowić mają tę ochronę tak zwane umowy zbiorowe, zawierane przez związki robotnicze z organizacjami przedsiębiorców. Jednak prawo cywilne nasze głosi, że umowy zbiorowe obowiązują tylko członków tych organizacyj, które takie umowy podpisały. Jeżeli więc jakiś przedsiębiorca nie należy do organizacji, która zawarła umowę zbiorową (lub wystąpi z niej) nic go taka umowa nie obchodzi i może płacić zatrudnionym u siebie robotnikom, ile sam chce. W Łodzi sytuacja jest taka, że organizacje przemysłowców, które podpisały umowy zbiorowe, dotyczące wysokości płac robotniczych, liczą w najlepszym razie 200 do 250 członków. A więc w najlepszym razie 200 do 250 fabryk łódzkich wynagradza swoich robotników według cenników, ustanowionych w umowach zbiorowych. A tymczasem według danych Urzędu Statystycznego jest w Łodzi około 1200 fabryk i fabryczek przemysłu włókienniczego. Innemi słowy: **conajmniej w tysiącu fabryk i fabryczek łódzkich płace robotnicze pozbawione są wszelkiej ochrony. Tysiąc żydowskich fabrykantów może wyznaczać robotnikom płace według swego widzimisię i z tygodnia na tydzień je zmieniać, redukować i obcinać.** Nikt im w tem nie może przeszkodzić. Robotnik także jest bezbronny — wszak tylu jest bezrobotnych. Nic dziwnego, że **są w Łodzi fabryki, gdzie robotnik albo robotnica za tydzień ciężkiej pracy otrzymują w dniu wypłaty po 8 złotych.** A jakże często muszą za ten zarobek pracować nie po 8 godzin dziennie jak przewiduje ustawa, lecz po 10 i więcej. To są stosunki okropne, wołające o pomstę do nieba. **To są stosunki, przynoszące nam hańbę jako państwu cywilizowanemu.**

Niestety, nie zanosi się na żadną poprawę. Każda bowiem myśl zreformowania tych hańbiących stosunków, natrafia na **zawzięty opór fabrykantów żydowskich** mających decydujący głos w naszych zażydzonych izbach przemysłowo - handlowych i tak zwanych „organizacjach gospodarczych". Na każdą taką próbę żydzi odpowiadają natychmiast memorjałami, w których wykazują, że zaprowadzenie chociażby najsłabszej ochrony płac pozbawi nasz przemysł zdolności konkurencyjnej, zabije eksport, zniszczy wypłacalność podatkową przemysłu i sprowadzi na kraj najstraszniejszej klęski. Jak dotychczes te żydowskie memorjały, podpisywane niekiedy przez najemnych gojów, odnoszą skutek.

Oto także jeden z powodów, dlaczego robotnik łódzki pozostał głuchy na wezwania do udziału w wyborach. Przestał wierzyć, by naznaczeni kandydaci na posłów, mogli w czemkolwiek pazyczynić się do zmiany tych stosunków. Wszak to jest „system", a system został przecież całkowicie uniezależniony od takiego czy innego wyniku wyborów.

Robotnicy łódzcy wierzą jednak, że system ten wiecznie trwać nie będzie. **Prędzej czy później musi się załamać!**

—o:O:o—

# Wieś polska a żydzi.

(Ciąg dalszy)

Charakterystyczną cechą psychiki naszego ludu jest to, że znosząc najokropniejszą niewolę żydowską nie zdawał sobie z tego sprawyw zupełnie. Chłop czuł się zawsze istotą wyższą od żyda, a to z dwóch względów jako katolik i jako człowiek szlachetnego zawodu — rolnik. Gospodarz. Gazda! „Swego żyda", arendarza, szanowal jeszcze w oczy jako tako, ale dla obcych, szczególnie miejskich chałaciarzy nie miał ani kszty szacunku. W rozmowie traktował ich zawsze per p a r c h — i na to nie było sprzeciwu. Ale żyd się tem bynajmniej nie obrażał, owszem, pochlebiał dumie chłopa, tytyłując go „panem gospodarzem". A gdy pan gospodarz, nieumiejący nb. trzech zliczyć, zadzierał dumnie głowę... grzeczny żydek okpił go w żywe oczy na wielką nieraz stosunkowo sumę, a wymknąwszy się do alkierza śmiał się w kułak z gojowskiej głupoty.

Jak niesłychanie opaczne pojęcie miał chłop o swoim stosunku do żyda i odwrotnie, świadczą do dziś jeszcze błąkające się po wsi sążniste „gadki" o... **„mądrym Wojtku i głupich żydach".** W poetyckiej fantazji naszego ludu wylęgła się jaknajbardziej nerealna postać chłopa - franta, który po niezliczone razy wywodził w pole tak pojedyńczych żydków jak i całe kahały wraz z rabinami. Jakichże figli on im nie płatał, na jakie straty ich nie naraził! Chłop — żydów...! Czyż nie jest to naprawdę szczyt fantazji? Wogóle chłop polski ma to do siebie, że im większą cierpi nędzę, im większe znosi poniżenia, tem wyżej w marzeniach swoich ulata... Wszak chłop pańszczyźniany, zgarbiony nad sochą, wysnuł setki baśni „o... chłopie co ostał królem". Poetyczna dusza ludu wyzwalała się w tych baśniach z pęt rzeczywistości i z dna nędzy wspinala się na królewskie trony... zamiast szukać realnych dróg do polepszenia bytu! Ale oto odbiegliśmy od tematu.

Z biegiem czasu jednak wzrastało wśród szerokich mas uświadomienie. Chłop, który zrozumiał wreszcie dobrodziejstwo oświaty, garnie się ku niej wszelkiemi siłami. Chłop z okresu działalności literackiej „Młodej Polski" zaczyna już poważnie dopytywać się „c o t a m s ł y c h a ć w p o l i t y c e" (Czepiec u Wyspiańskiego) zaczyna się zastanawiać „k t o m o i c h g r o s z y z ł o d z i e j" — i dochodzi do przekonania, że nie kto inny, ale właśnie żydzi „s y ć k o n a s z e ś w i ń s t w e m b r u d z ą".

W konsekwencji tych chłopskich rozumowań powstaje na wsi cały szereg pierwszorzędnych spółdzielni (exemplum u Magrysia w Handzlówce), a co sprytniejszy parobek porzuca widły i grabie, bierze kobiałkę i idzie od wsi do wsi skupując jaja, kury, cielęta itp. Okazało się, że nie trzeba do tego koniecznie żydowskiej pejsatej głowy, bo i chłop to samo potrafi. W bardziej uświadomionych i zorganizowanych wioskach handlarze dzielą się na „branże": ten obrał sobie sady, ten świnie, tamten jaja itd. Jeden drugiemu konkurencji nie robi, więc interes idzie!... Iluż to żydów owym czasie umykało ze wsi z piernatami np. w powiecie łańcuckim czy rzeszowskim! A iluż chłopów z biedaków stało się zamożnymi gospodarzami?!

**Kaz. C. Law.** (Dok. nast.)

—o:O:o—

# Pachciarze literatury polskiej.

W czasopiśmie **„Homo Dei"** zamieszcza **ks. Adam Kulesza** artykuł pt.: **„W palącej sprawie"** na temat wzrastającej ilości wydawnictw żydowskich w Polsce. Przytoczymy wyjątek z tego artykułu podający ciekawe informacje w cyfrach.

Ruch hitlerowski w Niemczech — pisze ks. Kulesza — wykazał i stwierdził, że 90 proc. wydawnictw niemieckich ukazało się z firm żydowskich, jakkolwiek żydzi stanowią tam 0,9 proc. ogółu ludności. Cóż dopiero wypadnie powiedzieć o naszych stosunkach w Polsce, gdzie żydzi stanowią 7,6 proc. ogółu ludności w państwie, a 11,3 proc. w stosunku do ludności polskiej.

Nie będzie przeto przesadą twierdzenie, że wydawnictwa, mieniące się polskiemi, szczególnie z zakresu tak zwanej literatury pięknej, wychodzące z firm żydowskich, stanowią u nas więcej niż 90 proc. ogółu wydawnictw. Dosyć zresztą przejrzeć uważnie chociaż parę roczników „Urzędowego Wykazu Druków wydawanych w Rzeczypospolitej Polskiej" by stwierdzić, że powieść katolicka i katolicka książka naukowa stanowią zaledwie ułamek procentu w stosunku do ogólnej ilości książek, ukazujących się w języku polskim. Nic w tem dziwnego, że jeżeli się weźmie pod uwagę, że przeszło 30 żydowskich firm wydawniczych, mieniących się polskiemi o bardzo szerokim zasięgu wydawniczym, raczy społeczeństwo polskie swojemi książkami.

Można stwierdzić to zresztą na konkretnym przykładzie. Znana jest dobrze tak szkodliwa żydowska firma wydawnicza, jak „Rój" (właściciel żyd Kister). Wydała ona w ciągu 1934 roku 115 tomów swoich książek, z których 21 tomów były przekładami rosyjskich autorów bolszewickich, szerzących już bez żadnych ogródek komunizm i bezbożnictwo.

Jeśli się uwzględni format i objętość książek przez tę firmę wydawanych i porówna się je pod względem ilościowym z książkami ukazującemi się z firm katolickich, to się stwierdzi, że ta jedyna żydowska firma wydała w roku 1934 przeszło dwa razy więcej książek, niż wszystkie firmy wydawnicze katolickie razem wzięte w tymże roku wydały".

Dla ścisłości dodamy, że współwłaścicielem „Roju" jest p. Melchjor Wańkowicz. Reakcja przeciwko wydawnictwom pornograficznym i komunizującym ze strony społeczeństwa polskiego i katolickiego jest konieczna.

# Pod znakiem spółdzielczości

**W dni 15-go września br. miało się odbyć w całym kraju doroczne „ŚWIĘTO SPÓŁDZIELCZOŚCI". Centralny Komitet Dnia Spółdzielczości zawiadomił jednak, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych cofnęło, udzielone poprzednio, pozwolenie na urządzenie Dnia Spółdzielczości w dniu 15 września, spowodu wyborów do Senatu.**

**Wobec niemożności przekładania daty Dnia Spółdzielczości na inny termin, Centralny Komitet Dnia Spółdzielczości w Polsce proponuje organizacjom spółdzielczym zorganizować obchody Dnia Spółdzielczości w terminach o zbliżonych do pierwotnej daty 15 września, w zależności od warunków miejscowych.**

**W prasie codziennej ukazują się już od kilku dni artykuły poświęcone propagandzie spółdzielczości, jako „jedynej broni do walki z kryzysem gospodarczym". Lecz istnieje w Polsce szereg pism, które ruch spółdzielczy omawiają także z innego punktu widzenia. Spółdzielczość jest bowiem w pierwszym rzędzie potężną bronią w walce z żydostwem. Dlatego też i nasze pismo, jako organ poświęcony par excellence sprawie odżydzenia, podejmuje z zapałem hasła spółdzielczości, poświęcając jej całą kolumnę. Obok art. własnych podajemy celniejsze artykuły innych pokrewnych nam pism.**

# SPÓŁDZIELCZOŚĆ A ŻYDZI.

Z wielkiem zainteresowaniem śledzę już od dłuższego czasu polski ruch spółdzielczy w województwach centralnych i wschodnich, który wyraźnie zmierza do gospodarczego uniezależnienia Polski od wpływów żydowskich. Właśnie powróciłem z trzytygodniowej wycieczki, jaką odbyłem po całej Polsce. Wszędzie zauważyłem, tak po wsiach, jak i po miasteczkach, ogólny pęd ku spółdzielczości. To też placówki spółdzielcze powstają tam tu i ówdzie, jak grzyby po deszczu. Szczególnie po wsiach widzi się ich coraz więcej. Mają one przeważnie charakter spożywczy, względnie rolniczo-handlowy, chociaż nie brak także i spółdzielni kredytowych. Spółdzielniami temi kierują przeważnie synowie chłopscy, którzy po ukończeniu szkół średnich z wielkim zapałem garną się do handlu. Przyznać trzeba, że mimo braku przeszkolenia kupieckiego, dają sobie oni dość dobrze radę w tej, tak dotychczas im mało znanej, dziedzinie naszego życia gospodarczego, jaką jest handel.

Współczesny polski ruch spółdzielczy jest pędem szerokich mas polskich zupełnie zdrowym i naturalnym. Nie jest on w niczem podobny do dawnej zbankrutowanej socjalistycznej akcji spółdzielczej, która, budując polską spółdzielczość na fundamentach skrajnej klasowości, zaszczepiła jej już w chwili narodzin zarodki rozkładu i śmierci. Dzięki właśnie tej doktrynerskiej klasowości z dawnych socjalistycznych placówek spółdzielczych pozostało zaledwie kilka, które wiodą teraz żywot zupełnie suchotniczy. Zgoła inny obraz przedstawiają nam nowopowstające teraz spółdzielnie wiejskie czy miejskie. Powoływane do życia głównie świadomością żydowskiego niebezpieczeństwa, opierające się na wszystkich warstwach społecznych i mające dawać chleb tylko Polakom, rozwijają się wspaniale i rokują jak najlepsze nadzieje na dalszą przyszłość.

Rzecz przytem znamienna, że garną się do tej polskiej spółdzielczości wszyscy. Udziałowcami nowych spółdzielni są: ziemianie, chłopi mniej lub więcej zamożni, wyrobnicy, robotnicy, rzemieślnicy, mieszczanie wszelkich zawodów, nie wyłączając nawet inteligencji urzędniczej. Wszyscy zgodnie oddają swoje oszczędności do wspólnej kasy i tym sposobem umożliwiają powstanie niejednej polskiej placówki, dającej chleb tylko swoim i wzmagającej wydatnie polski stan posiadania.

Dzięki temu zdrowemu polskiemu ruchowi spółdzielczemu zaobserwuje się jedną jeszcze bardzo dodatnią i niezwykle doniosłą rzecz, mianowicie stopniowy, ale ciągły zanik niezdrowych ambicyj wśród inteligencji wiejskiej i niższej miejskiej, które to dotychczasowe dążenia zaczynają ustępować ambicjom i karjerom handlowym, o których to właśnie młoda inteligencja polska zaczyna coraz poważniej myśleć. Dziś wielu dawnych kandydatów na referentów w starostwach czy sekretarzy magistrackich marzy o kierownictwie „Rolnika" czy kooperatywy, którą się stara założyć.

Za staraniem i namową tych niedoszłych urzędników, kto ma dziś trochę gotówki, składa ją wraz z innymi w pewne ręce i tym sposobem, wspierając się wzajemnie, wszyscy wspólnemi siłami zakładają nowe placówki handlowe, a nawet handlowo - przemysłowe, będąc znakomitym czynnikiem do unarodowienia po wsiach i miasteczkach handlu i rzemiosła. Poczynaniom tym, nadającym naszym wsiom i miasteczkom oblicze prawdziwie polskie i narodowe, towarzyszą głośne hasła do walki z obcym przybyszem, jakim są żydzi. Hasła te znajdują wszędzie posłuch, tembardziej, że bardzo gorąco propaguje je młodzież. To też, patrząc na to wszystko, co się dzisiaj dzieje w b. Kongresówce, człowiekowi raduje się serce, bo widzi, że nareszcie Polacy przystępują tam do rozsądnej i systematycznej walki z gospodarczym zalewem żydowskim.

Rzecz zrozumiała, że ten polski ruch spółdzielczy wywołuje wśród żydów ogromny popłoch i chęć samo[illegible]ony. Opowiadano mi, że starostowie niejednokrotnie są nachodzeni przez różne delegacje żydowskie, które domagają się „ukrócenia polskiej agitacji", nawołującej do unarodowienia handlu. Żydzi przytem bezczelnie nazywają ten zdrowy polski ruch gospodarczy czynem antysemickim i domagają się jego „ukrócenia" (sic!).

Przyznać trzeba, że władze administracyjne i policja naogół niechętnie odnoszą się do tych żydowskich jeremjad i żądań, ale czasami ulegają naciskowi zgóry, gdyż żydzi w tych sprawach interwenjują po województwach i ministerstwach. W tych interwencjach najwięcej czynni są żydowscy posłowie, rabini, różni żydowscy działacze społeczni, nie wyłączając nawet żydów-profesorów polskich uniwersytetów (sic!!).

Dzięki tym interwencjom i zabiegom żydowskim częstokroć zdarza się, że słowo „żyd" na ulotce, nawołującej do kupna i sprzedaży tylko u swoich, musi być skreślone. Tak samo nie może być używane na ulotce słowo „bojkot żydów". Zdarzają się wypadki, że gorliwość starostów w uwzględnianiu postulatów żydowskich przekracza granice ich władzy, bowiem żądają często od prorządowych ziemian, aby nie zasiadali w radach nadzorczych spółdzielni, a nawet aby wogóle nie byli członkami polskich spółdzielni (sic!). Nie dość na tem. Surowo zakazują agitować na rzecz polskich sklepów i polskiego handlu, mimo, że żydom wolno to robić zupełnie bezkarnie różnemi metodami i sposobami.

Nie wiadomo, jak się dalej ustosunkowywać będą do polskiego ruchu spółdzielczego czynniki rządowe na mocy nowej ustawy spółdzielczej, która jest dla tego ruchu w dzisiejszych warunkach zupełnie niekorzystna, gdyż oddaje cały ruch spółdzielczy pod ścisłą kontrolę władzy administracyjnej państwa, przyczem zgoła niepotrzebnie powiększono koszta administracyjne spółdzielczości, centralizując ją w zupełnie niepożądanym kierunku. Nie przesądzając jednak dalszego ustosunkowania się czynników rządzących do polskiego ruchu spółdzielczego, stwierdzić należy z naciskiem, że żadne sztuczki, ani rodzące się w żydowskich głowach kruczki, **nie zdołają** już zahamować zdrowego pędu wsi i polskich miasteczek do gospodarczego uwolnienia się od żydowskiego polipa. Pęd ten jest już zbyt żywiołowy, zbyt naturalny, żeby go mogły zatrzymać i spaczyć jakieś szykany, przeszkody czy trudności.

**Dr. Janusz Michałowski**
(„Dziennik Bydg.")

—o:0:o—

# WIEŚ POLSKA WOŁA O POMOC

## przy zakładaniu spółdzielni.

**ZNAMIENNE PRZEMÓWIENIA UCZESTNICZEK ZJAZDU KÓŁ GOSP. WIEJSK. WE LWOWIE.**
(Od własnego korespondenta).

**LWÓW** (—) Przed kilku dniami odbył się tu wielki Zjazd Kół Gospodyń Wiejskich zorganizowany przez Małopolskie Tow. Rolnicze.

Uczestniczki Zjazdu wygłosiły szereg przemówień przedstawiając w wyraźnych barwach wszystkie bolączki wsi polskiej. **We wszystkich niemal przemówieniach brzmiała nuta antysemicka...** Wieś nasza już zrozumiała, jakiem nieszczęściem są dla niej — zwłaszcza w obecnych ciężkich czasach żydzi i domaga się głosem wielkim zastosowania środków ochronnych przeciw ich zalewowi. Szczególniej podkreślały konieczność odżydzenia przedstawicieli naszych kresów. Jedna z prelegentek (Podhajce) postawiła kwestję w ten sposób: „żądacie od nas — mówiła — żebyśmy bronili na kresach mowy polskiej, żebyśmy wychowywali czysto i zdrowo nasze dzieci i prowadzili wzorowe gospodarstwa? A jak my to zrobimy, kiedy u nas nędza, kiedy żyd nas gnębi?... Nie mamy sklepów polskich, gdziebyśmy po uczciwej cenie kupować mogli solidne towary. Zasypani jesteśmy żydowską tandetę, za którą każą nam płacić drogo. Nasze pieniądze, które z takim mozołem zdobywamy nie idą na ulepszenie naszych gospodarstw, ale do kieszeni żyda. **Pomóżcie nam tworzyć na wsi handel spółdzielczy!** i t.d.

Te słowa prostej kobiety z jakiejś zapadłej nędznej wioszczyny niech otworzą oczy.... naszej inteligencji.

**(a)**

**„Żydzi to kłamcy i pijawki krwiożercze. Żaden narod chciwszy i mściwszy nie żył dotąd pod słońcem, niż ten, który uważa siebie za narod wybrany". M. LUTER**

# Zatruwacze krwi.

„Welt-Dienst", nr. II. 16 17 z 1 września b.r., podaje ciekawe zestawienie zanotowanych w prasie codziennej różnych krajów. — w ciągu ostatnich kilku tygodni — aktów gwałtu dokonanych przez żydów w stosunku do kobiet aryjskich. Okazuje się, że niema poprostu kraju, gdzieby nie dopuścili się świadomie tych zbrodni, w myśl zaleceń talmudu (Berach 57): **„Kto znieważy żonę obcego (nie-żyda) ten ma się spodziewać żywota wiecznego".** I nietylko wybujały temperament i sadyzm wiedzie ich po tej drodze, ale także i zawiść rasowa szukają opustu w skażeniu obcej i wrogiej rasy. Ta — iście szatańska „działalność" żydów wśród narodów aryjskich ujawnioną została w akademickiej organizacji młodzieży żydowskiej w Ameryce pod nazwą: **„Phi-Betha-Delta"**, gdzie dziewczęta jako „wspólna własność" przebywały w akademickim domu związkowym w Jowa, dostarczane tamże nierzadko i z Europy. Wprawdzie **Robert Rienow**, rektor, rozwiązał ów tajny związek, szeroko rozprzestrzeżający się po całej Ameryce, prezydent uniwersytetu **Galmore** nie przedsięwziął jednak dalszych kroków prawnych, chcąc ochronić tych zwyrodnialców.

Wogóle zastanawiającem jest stanowisko sądów amerykańskich wobec spraw i wypadków podobnych. **„Nie chcą łamać życia młodzieńcom"** (zwłaszcza z bogatej finansjery), jak to zawyrokował w orzeczeniu sądowem sędzia (żyd) **Goldstein**; gdy chodziło o trzech żydków, którym gwałt i uwiedzienie dowiedziono.

**Jeszcze więcej znamiennym dla stosunków i czasów dzisiejszych jest wyrok sędziego Seibelsa (żyda) notowany przez Daily Newe z 8. 7. 35. w którym podano, że za gwałcenie 9-letniego dziecka niejaki Dick Hull, 55-letni aryjczyk, wyrokiem sądu w Alabama zostaje skazany na ciężkie więzienie; sędzia Seibels w wniosku swoim o zastosowanie kary śmierci, zaznacza: „indywiduum tego rodzaju winno być śmiercią karane dla ochrony społeczeństwa".**

**Widzimy tu więc dwie miarki: dla jednych kara śmierci, dla innych wolność w myśl par. 8 poleceń „Mędrców Syjonu" — „dwuznaczne korzystanie z kodeksu praw" oraz protokółu 14 „pornografja i przyszłość słowa drukowanego" i protokółu 15 „liberalizm sędziów i władzy".**

Jak dalece leży w naturze żydowskiej nietylko moralne, ale i fizyczne zdeprawowanie innej rasy, świadczy postępowanie komisarza bolszewickiego **Schwartza**, który urządzał formalne polowania na kobiety z arystokracji i wyższej biurokracji rosyjskiej, żeniąc się z upatrzonemi ofiarami, by po krótkim czasie rozwieść się i z innemi znowu się żenić. W ten sposób, w okresie czterech lat zawarł „legalnie" 95 ślubów sowieckich, dogadzając nietylko swoim chuciom, ale każąc krew narodu i unieszczęśliwiając swe ofiary; a postępowanie takie znajduje oparcie w talmudzie, w orzeczeniach rabinów Bachai, Lewiego, Gersona nawet i Mamonidesa, (którym się tak chlubią). Ten ostatni w Jod. chos. 2—2 powiada: **„można znieważać przez obcowanie niewiastę podczas jej niedowiarstwa"** (gdy jest nieżydówką)".

Nie dziw się, że naukami temi kształceni dopuszczają się żydzi czynów o pomstę do nieba wołających; że dzienniki pełne są wiadomości o zbrodni zbeszczeszczania kobiet aryjskich, „które na dziewczętach żydowskich nie mogłyby być czynione" — jak przyznał **Ekstein**, a któremi to chlubił się cynicznie niejaki Artur Fels z Monachium na rozprawie, że **„150 uwiódł dziewcząt w swoim życiu przyprawiając je o sromotę dla zaspokojenia żądz swoich".**

A ostatnia większa afera „Wierzbowianki" w Łodzi i tyle innych tragicznych a cichych wyczynów ich rozwydrzenia — czy nie świadczy dobitnie, że oprócz zwyrodnienia erotycznego mamy tu do czynienia ze zbrodniczą akcją zmierzającą do skażenia naszej rasy zdegenerowanymi ich pierwiastkami, z akcją dążącą do poniżenia innych, by samemu się wywyższyć, chlubić się „czystością" swojej rasy, która tysiące lat istnieje.

Nie nadarmo syjoniści ogólni nie chcą wpuszczać mieszańców do Palestyny, proponując utworzyć w djasporze bazy osobników, o pół-żydowskiej krwi, o żydowskiej psychice i.. chrześcijańskiej wierze, jako przejściowy stan przyszłego panjudaizmu.

Czyż można dziwić się więc obecnie Niemcom Trzeciej Rzeszy, że chwytają się drakońskiego prawa **„steralizacji"**, które 150 lat temu projektował nasz Staszyc przez wprowadzenie „kastracji"? Nigdy!

**...ski.**

# Rola spółdzielczości na wsi.

## Wywiad z ks. prał. Blizińskim.

LISKÓW, we wrześniu.

Korzystając z miłej gościny u ks. prałata Wacława Blizińskiego w Liskowie (jak wiadomo ks. Bliziński został odznaczony nagrodą przez Akademję Umiejętności — przyp. red.) zadałem temu twórcy wzorowej wsi polskiej i czołowemu pracownikowi społecznemu trzy pytania, bardzo doniosłe. Odpowiedź na te trzy pytania zainteresuje niewątpliwie wszystkich, którym los wsi polskiej leży na sercu.

— Czy w obecnym okresie kryzysu są konkretne możliwości podniesienia wsi polskiej?

— Zagadnienie do rozwiązania o tyle trudne, że bez podniesienia gospodarki ogólno - państwowej wieś polska sama należycie dźwignąć się nie może. — Jednak i w tych warunkach może wieś skutecznie walczyć i przytrzymać kryzys przez zakładanie i racjonalne prowadzenie instytucyj spółdzielczych, naturalnie — obok podniesienia rolnictwa. Ponadto trzeba tu wymienić szerzenie odpowiedniego przemysłu domowego, który będzie zasilał materjalnie, zwłaszcza drobnych rolników. — We wsi dużej (ewentualnie w parafji), liczącej 5.000 mieszkańców, winny być następujące spółdzielnie: sklepik, piekarnia, mleczarnia, kasa Stefczyka, skup zboża i jego przemiał. Z przemysłu domowego zaś: uprawa lnu i jego przerób, wyroby drzewne, gliniane lub inne, zależnie od miejscowych warunków. I tu np. wystarczy zwrócić uwagę, na taki choćby szczegół, że uprawa 1 ha lnu — przy ręcznej przeróbce — pochłania mn. w. 1000 dni roboczych.

Jakie są zasady pracy spółdzielczej w praktyce — tak jak je ks. prałat ujmuje na podstawie swego 35-letniego bogatego doświadczenia?

— Uważam — odpowiada ks. Bliziński — że na pierwszem miejscu należy postawić zainteresowanie ogółu ludności wiejskiej przez pisma, pogadanki, wycieczki. Powtóre należy dobrać uczciwych i ruchliwych członków zarządu. Potrzecie należy koniecznie dążyć do własnej posiadłości, a więc: domu ze salą, do zebrań i rozrywek.

Początki są zawsze trudne, więc należy zaczynać od małego, nic nie narzucać z góry, lecz wręcz przeciwnie: przekonywać o potrzebie tej czy innej spółdzielni i stopniowo je wprowadzać, by narastały organicznie.

Zyski, jakie daje spółdzielnia, należy możliwie pozostawiać na jej powiększenie. Od samego początku należy dbać o jaknajdalej idącą kontrolę, każdej spółdzielni. Angażując do pracy spółdzielczej: księży, nauczycielstwo, inteligencję miejscową, nie zapominając o zaprzęganiu do roboty kobiet.

Wykluczyć z tej pracy bezwzględnie wszelką politykę. Wreszcie zaprawiać młodzież szkolną do spółdzielczości, by budować na przyszłość od podstaw.

— Wybaczy wreszcie ks. prałat, że zapytam jeszcze o jedno: jakie przymioty powinien mieć pracownik społeczny na wsi? Chodzi mi bardzo o odpowiedź na podstawie przebogatego doświadczenia ks. prałata.

— Owszem! Otóż każdy pracownik społeczny, a więc i pracownik społeczny na wsi, powinien przedewszystkiem odznaczać się wytrwałością, bez której tyle dobrej inicjatywy i tyle pięknych poczynań przepadło.

Druga nieodzowna cecha takiego pracownika to — bezinteresowność połączona z ofiarnością, jeśli nie w pieniądzach, to w oddaniu swego czasu i zdolności na pożytek ogółu.

Bezwzględna uczciwość — to trzecia (jakże doniosła!) cecha pracownika społecznego. O tak!... Trudno o pieniądz, ale trudniej o dobrych ludzi dodaje z zadumą Czcigodny Ksiądz Prałat.

No i co więcej? Jak w każdej pracy, rezultat wtedy jest pewny, gdy się w tę pracę wkłada całe serce i wiarę w powodzenie...

Serdeczną podzięką zamykam tę rozmowę. Oglądam „cuda Liskowa", jego piękne instytucje, wypracowane sercem i wolą tego, co tak zasłużenie bardzo — jak rzadko kto inny — nosi na swych piersiach krzyż komandorski „Odrodzenia Polski" i jest dziś pierwszym autorytetem na terenie spółdzielczości w Polsce.

**(Hen.)**

# Rozwiązania kartelów

## domaga się całe społeczeństwo.

Omawiana przez nas tylokrotnie sprawa kartelów należy do tych nielicznych zagadnień, co do których zgadza się z nami w zupełności nawet prasa sprzyjająca żydom. Oto co pisze jedno z takich pism codziennych, które o antysemityzm nie można posądzić żadną miarą:

Niema chyba zagadnienia, któremu poświęcanoby tyle czasu i miejsca w dyskusji publicznej, jak zagadnienie kartelów. Społeczeństwo odczuwa, że kartele to narośl na jego organizmie, to polip, który wysysa zeń soki żywotne. Szerokie masy patrząc na rozwierające się wciąż nożyce cen pomiędzy wyrobami przemysłowemi, a w znacznej mierze skartelizowanemi, a płodami rolnemi — burzą się nie przeciwko komu innemu, ale właśnie przeciwko kartelom.

A jednak kartele żyją, utrzymują się na powierzchni i ogarniają coraz to nowe dziedziny życia. Najważniejszą zaś bronią w ich rękach jest argument eksportowy.

Kartele eksportują po istotnie niskich cenach, ale znacznie większe ilości skartelizowanych produktów sprzedają na rynku wewnętrznym śrubując niemilosiernie ceny. Gdy zwraca się na to uwagę, kartele i ich obrońcy podnoszą larum, wołając: oto atakuje się nas, a przecież my zdobywamy dla Polski dewizy zagraniczne, podtrzymujemy bilans płatniczy, walutę i t. d.

Tymczasem nie trzeba być nawet znawcą spraw gospodarczych, aby przekonać się, kartele operują tylko argumentem eksportowym jako bronią w walce i tarczą ochronną. W rzeczywistości śrubują ceny wewnętrzne nie dla pokrycia rujnującego „eksportu", ale dla utrzymania wysokiego poziomu zysków i kosztownego aparatu administracyjnego. Ponieważ zaś w kartelach uczestniczy w znacznej mierze kapitał zagraniczny — to bardzo często waluty i dewizy zdobyte z zagranicy drogą eksportu odpływają znowu zagranicę, jako zysk uczestników i akcjonarjuszy kartelów z obrotów na polskim rynku wewnętrznym.

Niedawno jedno z pism atakując stosunki w kartelu cukrowniczym, wystąpiło z cyframi, które muszą wywołać poważne zaniepokojenie.

Dowiadujemy się, że w przemyśle cukrowym jest 450 prezesów, wiceprezesów, członków rad nadzorczych i zarządów, którzy między sobą podzielili stanowiska. Z tych 371 **zajmuje po jednem stanowisku, lecz 79 panów skoncentrowało w swem ręku 246 tytułów i źródeł dochodu.** Z pośród nich 42 zajmuje po dwie posady, 14 po trzy, 6 po cztery, 5 po pięć, 3 po sześć, 2 po siedm, jeden ma 8 stanowisk, dwóch ma 10 stanowisk, a j e d e n r e k o r d z i s t a p i a s t u j e a ż 15 s t a n o w i s k. Tych 450 panów otrzy-

**ŻYDOWSKI NARÓD JEST NIECNOTY PEŁNY, NIEUCZCIWY, NIEWIERNY, FAŁSZYWY, KRZYWOPRZYSIEŻNY, KRADZIEŻNY, ZŁOŚLIWY, ZAJĄTRZONY, NIENAWISTNY, NIELUDZKI, MŚCIWY, BLUŹNIERSKI, PLUGAWY, LICHWIARSKI i t. p.**

**Walenty Bekkius (Prof. Akademji Krakowskiej 1590)**

mało w r. 1934 tytułem stałych pensyj 5,864. 762 zł. Prowizje i tantjemy wynoszą drugie tyle.

Pismo, które z temi rewelacjami występuje zauważa, że suma 8 do 9 miljonów, którą pobierają wyżej wymienieni panowie równa się płacom 34.000 robotników zatrudnionych właśnie w przemyśle cukrowniczym w Polsce.

Przytoczone cyfry mają swoją wymowę i to bardzo wyraźną jeśli idzie o całość t. zw. zagadnienia eksportowego w formie nadanej mu przez kartele. Mówi się, że polski cukier się wywozić za półdarmo zagranicę, gdzie tuczy się nim świnie ponieważ inaczej nie moglibyśmy wytrzymać konkurencji i nie sprzedalibyśmy ani tonny słodkiego towaru zagranicą, a przecież musimy otrzymywać stamtąd waluty.

Zgoda. Ale czy istotnie haracz, jaki za zajmowanie się eksportem ludność polska płaci cukrownikom, musi być tak wysoki, jak obecnie? Czy nie możnaby ceny wewnętrznej obniżyć i to bardzo poważnie, gdyby zredukować kosztowne nadbudówki organizacyjne, o których przed chwilą pisaliśmy. A przecież takich nadbudówek jest całe mnóstwo w postaci nadmiernie rozbudowanego aparatu administracyjnego, pośredniczącego i t. d.

Warunki kryzysowe i pozostająca w związku z kryzysem pauperyzacja ludności zaognia sprawę kartelów, która już z porządku dziennego nie zejdzie. Jej rozwiązanie jest konieczne, jeśli chce się ożywić nasz organizm gospodarczy i uczynić go zdolnym do przetrwania ciężkich czasów i do rozwoju. P o l i p k a r t e l o w y m u s i b y ć w y c i ę t y.

# Przechadzka po zażydzonym Jarosławiu.

Dawno nie byłem w Jarosławiu, a odwiedziwszy go przekonałem się, że to drugi... Mojżeszów! Rozpanoszone i wprost aroganckie żydostwo snuje się czwórkami po ulicach król. m. Jarosławia, a zbiedzony katolik musi mu z drogi ustępować!

Aż przykro patrzeć na te falangi wypasionych żydówek, szwargoczących zajadle żargonem i dających gestami do zrozumienia, że są córami narodu wybranego, dumnemi z tego, że mężowie Izraela opanowali cały obrót światowego handlu i przemysłu, a gojów usunęli nabok.

Czy wiecie Czytelnicy, że dotąd niema w Jarosławiu ani jednego szklarza - katolika i ani jednego optyka - katolika, a żydzi w tych zawodach dyktują ceny, robią „geszefty" i stawiają sobie kamienice?

Na tyle żydowskich rzeźników, sprzedających kiepskie mięco po 50 gr. za funt jest zaledwie dwóch katolickich rzeźników, którzy za tę samą cenę nie dają ochłapów, ale mięso porządne tylko bez bezwartościowych dodatków do wagi!

Na każdej ulicy aż roi się od sklepików z **żydowskiemi „towarami** mieszanemi". A są to rzeczywiście towary mieszane, bo... **masło miesza się z mangaryną,** jaja świeże z zepsutemi, paprykę z mieloną cegłą itd. O serze, bułkach i chlebie z... karakonami, to się już i nie mówi, bo jest to rzecz zrozumiała sama przez się, do której każdy już się przyzwyczaił.

A za te same ceny dostanie się w porządnym sklepie katolickim towar czysty, zdrowotny, nieobmacany brudnemi palcami i nie fałszowany. Aż żal i wstyd ogarnia, że ludność katolicka daje isę tak haniebnie nabierać żydom, którzy śmieją się w głos z jej naiwności i głupoty.

I mają najzupełniejszą rację!

Przecież np. czekolada lub cukierki fabrykowane przez żyda, to zlepek wstrętnych bezwartościowych, a nawet szkodliwych ingerencyj; przecież zeszyt z najgorszego papieru i z małą ilością kartek, jest sprzedawany za taką samą cenę, jak w katolickim sklepie z porządnego papieru zeszyt o większej ilości kartek.

Kiepskie położenie warstw robotniczych, spowodu braku pracy oraz zubożenie rodzin urzędniczych powoduje coraz większe grzęźnienie w długach u żydów, a szczególnie tych, którzy biorą towar „na książeczkę": tacy nieszczęśliwi konsumenci (aż strach bierze na myśl co oni konsumują!) wpadają z czasem w zupełną zależność od żydowskich sklepikarz, tak, że za pieniądze krwawo zarobione muszą brać towar prawie bezwartościowy i podawany zazwyczaj z wyszukaną arogancją. Pytacie, dlaczego muszą? No, całkiem poprostu: jeżeli skierują się gdzieindziej, to żyd zarząda całej dłużnej kwoty. Nawet grymasić nie wolno, bo żyd zagrozi wstrzymaniem kredytu!

A nie są to wcale jakieś sporadyczne wypadki, ale mające stałe miejsce we wszystkich żydowskich „grajzlerajniach".

Na cały 30-tysięczny Jarosław jest tylko jedna mleczarnia katolicka — dwa salony fryzjerskie katolickie (na 20 żydowskich fryzjerni), niema wcale parasolnika katolika, niema jubilera katolika, niema handlu z obrazami religijnemi, bo te sprzedają żydowscy szklarze. Czyż nie jest oburzające i do głębi przenikające boleścią, kiedy żydowscy wytwórcy obrazów religijnych sprzedają obrazy z Matką Boską, gdzie u dołu jest napis: **„Matko Wspomożenia módl się za nami".** Żydowi trudno wymówić literę ł, — bo on mówi Łapajower zamiast Lapajower — więc i w tym napisie wpakował literę ł!

Doskonałą ilustracją zażydzenia Jarosławia jest fakt, że w całym rynku jarosławskim wszystkie kamienice wykupili już żydzi i w czasie świąt Bożego Ciała ołtarze Pańskie są urządzane naokoło pięknego archotektonicznie budynku magistratu!

A co będzie wtedy, jak żydzi zdobędą i ten magistracki budynek?

Jesteśmy otoczeni zewsząd wrogiem plemieniem, które oparte na prawach obywatelskich, zasobne w pieniądz i przedsiębiorczość, wypiera zewsząd nas — włodarzy tej rdzennie polskiej ziemi, tuczy się naszą krwią i potem — a my zanikamy, ubożejemy i wpadamy w niewolę żydostwa.

Zmądrzejmy już raz — ocknijmy się z tego zgubnego marazmu — i złączmy się razem w imię naszej świętej religji i w imię haseł narodowych.

Potrafiliśmy dzielnością, ofiarnością i hartem duszy wywalczyć wolność polityczną naszej Ojczyzny — to potrafimy także wyrwać się z niewoli gospodarczej żydostwa!

Zanotowane powyżej smutne spostrzeżenia, niech będą dla nas groźnem: **memento!** Weźmy się do pracy! Pamiętajmy, że nietylko wolno nam działać wobronie zagrożonych obcą inwazją polskich i chrześcijańskich placówek, ale jest to koniecznością — nakazem chwili.

Mamy bowiem do wyboru dwie alternatywy: my pokonamy żydów, albo żydzi nas! Wybierajmy! Od szybkiej decyzji zależy zwycięstwo!

**J. K.**

# Żyd zabił chrześcijanina
## na posterunku policyjnym
## w Nowo-Swięcianach, woj. wileńskie.

Czytelnik nasz z Nowo-Święcian donosi:

„Piszę pod wrażeniem strasznej zbrodni dokonanej na posterunku policyjnym w Nowo-Święcianach, woj. wileńskiego.

Oto w dniu 4 b.m. zaszła sprzeczka na tle mieszkaniowem, między mieszkańcami Nowo-Święcian M. **Jermalową** i jej synem Franciszkiem a żydami **Hirszem i Frydą Mirmanami,** krzywdzącymi stale Jermalów. Na porywczych i rozjuszonych Mirmanów, matka i 17-letni syn Jermałowie udali się ze skargą do miejscowego posterunku policyjnego. Przybył tam też „dla wyjaśnienia sprawy i żyd Hirsz Mirman lat 22, który, nie poprzestając na ciągłych szykanach i krzywdach wyrządzanych Jermałom, skoczył zajadle na swą ofiarę, 17-letniego Franciszka, tłukąc go z furją w głowę, w obecności posterunkowych, aż do utraty przytomności. Jermał zmarł w parę godzin później na skutek wstrząsu mózgu nie odzyskawszy przytomności.

Smutne horoskopy przewidują się nam w ojczyźnie naszej".

**Niedalcki.**

# Niemieckim adwokatom nie wolno bronić żydów.

**ROZPORZADZENIE GŁÓWNEGO KIEROWNIKA PRAWNIKÓW NIEMIECKICH.**

**BERLIN** (—) Główny kierownik prawników niemieckich wydał rozporządzenie do podwładnych mu w związku hitlerowskim członków, oraz **zrzeszonych w niemieckim fron**cie prawniczym adwokatów, na mocy którego zabronił im zastępowanie w sprawach prawnych żydów nietylko przed sądami, ale i wobec instytucyj państwowych, oraz prywatnych. Dekret ten zakazuje również występowania prawnikom zrzeszonym w wyżej wymienionych związkach w sprawach firm żydowskich. Jako żydów niearyjczyków dekret uważa te osoby, które w 75 procentach nie posiadają krwi aryjskiej, oraz firmy, które w większej części są kierowane, względnie własnością żydów, względnie kapitału żydowskiego.

Od postanowień powyższego dekretu wyłączeni są jedynie sędziowie i notarjusze, którzy z urzędu zmuszeni są do wystawiania wszelkiego rodzaju dokumentów, względnie do dokonywania odpisów tychże, oraz innych zaświadczeń, potrzebnych do działań prawnych.

—:O:—

# Komunista amerykański
## o bolszewiźmie.

W nowojorskim dzienniku „New Journal" ukazał się niedawno list otwarty niejakiego A. Smitha, który jako reprezentant komunistów amerykańskich niejednokrotnie brał udział w obradach moskiewskich i tak gorącym był zwolennikiem rosyjskiego bolszewizmu, że przed kilku laty przesiedlił się z żoną i dzieckiem do ZSSR.

Całe życie — pisze A. Smith — byłem czynnym rewolucjonistą, a od szesnastu lat czynnym komunistą. Jako taki muszę zwrócić się do was, robotniky amerykańscy, by powiedzieć wam istotną prawdę o Rosji sowieckiej. Po trzech latach wróciłem do Stanów Zjednoczonych. Jechałem do Rosji sowieckiej w nadziei że znajdę tam urzeczywistnienie moich marzeń, a znalazłem tam naród, który tonie we własnych łzach i własnej krwi. Jechałem do Związku Sowieckiego nie w charakterze turysty lub zażywnego burżuja, lecz jako pionier nowych czasów, jako przekonany komunista. Przekonałem się tam, że okłamuje się i oszukuje naród amerykański, gdy opowiada mu się o zdobyczach sowieckich. To, co wam mówię, mogłoby wam co dnia powtarzać 20 miljonów robotników rosyjskich, lecz mają usta zakneblowane. Zagranicą nie mówi się o tragedji wielkiego ludu, ale nadejdzie dzień, gdy dzisiejszy reżym złożyć będzie musiał rachunek. Wtedy cała prawda wypłynie na wierzch.

# Flota żydowska.

Po trzech tysiącach lat flota żydowska przeżywa dzisiaj renesans. Między Tryjestem a Palestyną kursują parowce „Tel-Aviv" i „Góra Syjon" pod żydowską flagą. Pierwszą flotę żydowską zbudował król Salomon. Stała ona na kotwicy w zatoce Akaba i utrzymywała regularne połączenie z krajem Ophir. Nauka nie ustaliła dotąd dokładnego położenia Ophiru. Ale stary testament wspomina o podróżach morskich, które trwały trzy lata.

KIEDY ŻYD PANUJE JEST ZAWSZE OKRUTNY. JAKO WIELKORZĄDCA — JEST DESPOTĄ, JAKO KAPŁAN — TYRANEM. KAZANIE ŻYDA JEST PRZEPEŁNIONE PRZEKLEŃSTWAMI. JAKO WOJOWNIK JEST PODŁY I BEZ LITOŚCI... Fontaine.

# Jeszcze jedna sprawa „ejruwu".

ELEKTROWNIA PRZECIW ŻYDOM.

**Olkusz** (—) Żydostwo tutejsze uczyniło srogie larum. Spowodu? Zaraz wyjaśnimy. Chodzi tu o rzecz niebylejaką, mianowicie o t. zw. „ejruw", czyli drut magiczny, który, we dle przepisów talmudycznych, otaczać ma w czasie szabasu miejsce zamieszkania żydów. Drut ten ma znaczenie symboliczne i w wielu miejscowościach polskich nawet w miastach przeciągany jest między domostwami. W razie jego braku, żydom nie wolno podczas szabasu wychodzić z mieszkań.

Walka o „ejruw" w Olkuszu prowadzona była dotychczas na terenie rady miejskiej. Ostatnio wkroczyła w tę sprawę... elektrownia.

Okazało się bowiem, że żydzi dla przeprowadzenia „ejruwu", wykorzystywali słupy linji wysokiego napięcia z elektrowni jaworznickiej. Elektrownia, obawiając się wypadku poleciła druty zdjąć.

Oburzeni tem do żywego żydzi wnoszą skargi na elektrownię o... bezprawie.

Czy zwyciężą?

## Żydowski teatr będzie zburzony.

W warszawskim Sądzie Apelacyjnym wyznaczony został na dzień 7 października proces właścicieli Dynasów przeciwko dzierżawcom teatru Kamińskiego przy ul. Oboźnej. Wobec parcelacji Dynasów sprawa rozbiórki budynku teatralnego jest przesądzona i zburzenie budynku nastąpić ma jeszcze w początkach roku przyszłego.

## Ci zawsze mają pierwszeństwo

W gmachu urzędu wojewódzkiego w Kielcach, wydział robót publicznych, przy ul. Sienkiewicza, pracują przy malowaniu ścian i okien żydzi. A tymczasem w Kielcach jest tylu bezrobotnych malarzy Polaków.

# Dlaczego żydzi głosowali na swego „sztadlana" Wiślickiego.

„Moment" Nr. 204 w artykule przedwyborczym p. t. „Życie gospodarcze a Wacław Wiślicki" poruszył działalność b. posła z B.B. z dziedziny jego słynnych interwencyj, wykazując dobroczynny wpływ tego działacza na kształtowanie się życia gospodarczego żydów w Polsce:

„W związku z tem, że zbliża się termin wyborów, żydowskie życie gospodarcze zaczyna reagować coraz żywiej i interesować się ustaleniem swoich kandydatów.

Niema prawie posiedzenia, na którem by się nie wliczało całego szeregu wypadków, kiedy Wiślicki w ciężkich chwilach branży, w chwilach grożącej ustawy niekorzystnej dla żydów, wszczynał energiczną akcję obronną. Ciągle się mówi o tem, jak to Wiślicki tu obronił, tam niedopuścił, to znowu tam uratował jakąś branżę przed grożącem niebezpieczeństwem".

Rozumie się, że interwencje p. Wiślickiego, którego żydzi nazywają „sztadlanem", czyli oficjalnym orędownikiem i obrońcą nie przynosiły korzyści kupiectwu polskiemu. Nie posiada ono niestety tak tęgiego specjalisty w tej dziedzinie.

praw obywatelskich i honorowych, zawieszając mu wykonanie kary na dwa lata, Polaków uwolnił od winy i kary.

## Znów żydzi!

**Warszawa** (—) Komisarz rządu zawiesił wczoraj działalność dwóch wielkich organizacyj hurtowników mięsnych, a mianowicie: Zrzeszenia Kupców Polskich, handlujących trzodą chlewną, oraz Związku Kupców Branży Mięsnej Centrali, kierowanej przez żydów.



# Ziemia polska przechodzi w obce ręce.

OD HRABIEGO — PRZEZ SPRYTNĄ PARASZKĘ — DO... ŻYDA.

**LWÓW** (—) Opinja publiczna poruszona jest nieprawdopodobną historją, **w której najboleśniejszym jest fakt niezrozumiałego przejścia olbrzymich majątków, należących oddawien dawna do polskiej, magnackiej rodziny, w obce ręce.**

Niedawno zmarł **Jan Hr. Koziebrodzki**, właściciel pięknych majątków w powiecie czortkowskim. Jakież było zdumienie przybyłej na pogrzeb rodziny, gdy się okazało, że „ukraińska" dziewczyna folwarczna, Paraszka, jest w posiadaniu dokumentu, stwierdzającego, że jest ona... wdową po hr. Koziebrodzkim. Cały majątek przeszedł w ręce nieokrzesanej „ukrainki", której **„pełnomocnik", pachciarz w chałacie, postarał się o zagarnięcie klejnotów rodzinnych, wśród których znajduje się 64 kg. przedmiotów srebrnych oraz i 1 kg. złota.**

# Żydzi w Polsce jawnie głoszą komunizm !

Któż w to wątpi, że żydzi są w Polsce awangardą propagandy komunistycznej? Obok przysiąg lojalności systematycznie robią swoje — dążą do zniszczenia państwa polskiego. Robią to wszystkie warstwy żydowskie, ale tajnie, konspiracyjnie. Są wszakże sprytne żydki, którym nie szkodzi i całkiem jawna agitacja. Do takich należy literat p. Słonimski, który pisuje t. zw. kroniki tygodniowe do „Wiadomości Literackich".

Oto, co napisał w jednej z kronik na miesiąc lipiec. P. Sł. jest na wakacjach na wsi, gorszy się tem, że tu czytują jeszcze Sienkiewicza, ubolewa nad ciężkim stanem wsi i rozmyśla z dumą:

„Tu, w tym majątku, jak i wszędzie dokoła były kiedyś czerwone woj ska **zwycięzkiej** (!?) rewolucji proletarjackiej".

Naogół poglądy na wsi są „reakcyjne" — „ale są ludzie, którzy rozumieją potrzebę zmiany, którzy szukają wyjścia z tej biedy, niedoli życia chłopskiego... Spotkałem tu ludzi mówiących z poważną sympatją o znaczeniu rewolucji sowieckiej, rozstrzygających beznamiętnie zagadnienia kolektywizacji wiejskiej".

Jest czem się radować. I oto, jak buńczucznie i pełen nadziei kończy p. Słonimski:

„Burze, które wstrząsnęły światem, idące wielkie zmiany owiały głowy ludzi gorącym podmuchem nowej myśli. Tym już nie wystarczą zygzaki wiejskich dróg polnych. **Zapragną szerokiej drogi wolności powszechnej".**

My tę „wolność" i tę drogę znamy.

Takich do Berezy!

# ROSENBERG stwierdza konieczność usunięcia żydów.

W Norymberdze odbywa się w tych dniach kongres narodowo - socjalistyczny. Obrady ogólne poprzedziły przemówienia szeregu najwybitniejszych członków partji, piastujących wysokie stanowiska państwowe. Zabierali głos: Goebbels, Hess, Streicher i Rosenberg. Ostatni przemawiał na temat wpływów żydów i bolszewizmu na ludzkość. W niezwykle ostrej formie zaatakował bolszewizm, który jego zdaniem, jest narzędziem światowego żydostwa, służącem do niszczenia kultury europejskiej. Dlatego też **walka z bolszewizmem**, jaką właśnie podjął narodowy socjalizm, **musi rozpoczynać się od usunięcia żydów od wpływu na losy świata.** Dr. Rosenberg wyraża nadzieję, iż inne państwa europejskie pójdą za przykładem Niemiec i wystąpią przeciw żydom. Narodowy socjalizm — zakończył mówca, od programu swego w żadnym wypadku nie odstąpi i wykona go w całej rozciągłości.

# Co kryją żydowskie owocarnie?

**STANISŁAWÓW** (—) Onegdaj przeprowadzono rewizję w lokalu niejakiej **Chany Schindler.** W wyniku tej rewizji aresztowano 5 osób. Okazało się bowiem, że niewinna ta napozór owocarnia mieściła w sobie... zakazane owoce, mianowicie dobrze zakonspirowaną drukarnię oraz wielką ilość ulotek komunistycznych w języku polskim, ruskim i żydowskim.

**Zwolenników komunistycznego raju, składających się w 100 proc. z żydów, osadzono w areszcie.**

# Komunista Silberszac skazany na rok więzienia.

**SOSNOWIEC** (—) Maj 1932 roku zaznaczył się silną działalnością organizacyj komunistycznych na terenie Zagłębia.

Praca przejawiała się w organizowaniu masówek i wieców bezrobotnych oraz w silnie rozwiniętych jaczejkach młodzieży komunistycznej po fabrykach. Przy dłuższym okresie obserwacji organa śledcze trafiły na sprężyny akcji i w pewnym momencie aresztowały studenta medycyny uniwersytetu w Pradze czeskiej, żyda, Szyję vel Jerzego Silberszaca, obywatela polskiego, syna bogatego kupca z Dąbrowy Górniczej.

Silberszac został ujęty w czasie, gdy opodal toru kolejowego pod Dąbrową Górniczą miał odprawę z trzema członkami związku młodzieży komunistycznej, którego Silberszac był kierownikiem okręgowym, Polakami, pracownikami firmy Fitzner, Gamper, Zieleniewski w Sosnowcu. Przy aresztowanych znaleziono ulotki komunistyczne.

Na przewodzie sądowym dwaj oskarżeni Polacy cofnęli zeznania, złożone na śledztwie. Wina żyda Silberszaca została w całej rozciągłości udowodniona. Sąd skazał go na jeden rok więzienia i dwa lata pozbawienia

# Odżydzanie cukrowni w Chybiu na Śląsku.

Prasa żydowska donosi:

Po przejściu cukrowni w Chybiu na Śląsku w ręce Chodorowskiej Sp. Akc. zapanowały w tej instytucji antysemickie stosunki.

Cukrownia Chybie zatrudniała dotychczas w czasie kampanji cukrowniczej, tj. przez dwa miesiące w roku 3 pracowników żydów. Pracownicy ci byli zatrudnieni w cukrowni od szeregu lat. Po przejściu cukrowni w ręce nowego zarządu, zostały podania o pracę tych 3 pracowników żydowskich **odmownie** załatwione, mimo, że cukrowni pracuje w sezonie około tysiąc robotników i 30 urzędników, a w tej ilości ani jeden żyd. W miejsce nieprzyjętych żydów zaangażowano naturalnie pracowników nie-żydów.

Warto zaznaczyć, że odbiorcy cukrowni w Chybiu, zwłaszcza hurtownicy rekrutują się przeważnie z pośród żydów. Niewątpliwie odbiorcy zwrócą uwagę Zarządowi na jego postępowanie.

Nie zdaliśmy jeszcze ustalić o ile ten lament żydowski odpowiada prawdzie (daj Boże, aby w całości!), ale

chcemy tylko podkreślić fakt **pogróżek bojkotowych ze strony prasy żydowskiej.** A przecie żydzi zawsze to samo czynią z Polakami: usuwają ich bez ceremonji, aby zrobić miejsce przybywającym z Niemiec współwyznawcom. A gdy my zastosujemy bojkot, to jest — według ich opinji — największa ze zbrodni. Co innego, gdy oni chcą kogoś zbojkotować. Im wolno!

—o:0:o—

wpływy, którzy są jedyną klasą posiadającą. Dawno już było wiadomem, że **żydostwo to beczka bez dna,** ale porównywując te żałosne wyznania z naszą rzeczywistością, trzeba mieć mocne nerwy, żeby....

Jedną możemy dać na to odpowiedź: teraz nie macie jeszcze u nas biedy, ale niebawem jej pokosztujecie.

Wszystko przemawia za tem, że tak będzie. A bardzo ciężko będzie się przyzwyczaić.

Radzilibyśmy ten lament i to odwoływanie się do serc międzynarodowego żydostwa zachować na bardziej odpowiednią chwilę.

Bo może się zdarzyć, jak owemu pasterzowi w bajce, który alarmował ciągle swych towarzyszy, że mu wilk owcę bierze, a gdy wilk przyszedł naprawdę.... nikt się na wołanie o pomoc nie zjawił.

Bardzo piękny kryje się w tej bajce morał.

# Rzeczywisty obraz „raju" Komunistycznego.

Doskonały znawca współczesnej Rosji i komunistów, ks. biskup d' Herbigny, wygłosił świeżo w sali bankietowej międzynarodowej wystawy brukselskiej interesujący odczyt o komuniźmie. Komunizm — mówił biskup d' Herbigny — głosi nienawiść i ucisk, zabijając wszelką wolność ludzką, wszelkie ludzkie uczucia serca i ducha. Człowiek dla niego stał się numerem, maszyną w służbie państwa — Molocha, który wszystko i wszystkich pochłania. Robotnik i włościanin są uciskani i aż do ostatka wynękani. Naiwni goście z Zachodu widzą tylko fasady „wsi Potemkinowskich". bieda i nędza zostaje przed nimi przeważnie ukryta. Robotnicy fabrykanci wielkich zakładów przemysłowych nie mogą zmieniać swego warsztatu pracy i znajdują się pod zbrojnym nadzorem, a oporni „uspakajani" są w specjalnych obozach, gdzie giną z głodu, chłodu i nędzy duchowej. Wiara i nauka religji całkowicie zostały usunięte. Cała Rosja stała się olbrzymiem więzieniem. Przeciętnie biorąc, młodzi komuniści lepsi są od skostniałych „dogmatyków" Lenina i Stalina, mają bowiem w sobie jeszcze wiele z dziedzictwa chrześcijańskiego. Mówić o kompromisie między religją i komunizmem jest bezsensownem. Wykluczają się one wzajemnie jak ogień i woda. Ani jeden z duchownych nie cieszy się wolnością. choć dla celów propagandy wyprowadza się ich z więzień, by w szatach duchownych pokazać ich na ulicach cudzoziemcom jako dowód „wolności religijnej".

(HEN.)

—o:0:o—

# Polskość Wołynia poważnie zagrożona.

**UTRATA ZIEMI. — WZROST ŻYDÓW W MIASTACH.**

P. J. Podoski w korespondencji z Równego smutne podaje wieści na łamach „Kurjera Warszawskiego":

„Wbrew rzekomo optymistycznym twierdzeniom, że zmniejszanie się naszego stanu posiadania na Wołyniu, zahamowano, stwierdzić należy, że o ile jeszcze w r. 1925 własność polska na Wołyniu wynosiła 40 do 42 proc. ogółu obszaru, dziś nie przenosi 30 proc. Jeśli się zważy, że zmniejszenie w ciągu dziesięciolecia wyniosło 10 procent, czyli plus minus 1 (jeden) procent rocznie, to co będzie z lat 30? Stan rzeczy w tej dziedzinie jest tem brdziej niepomyślny, że przecież kryzys ekonomiczny poważnie zahamował normalny obrót ziemią. Jeśli nawet w tych warunkach straciliśmy aż tyle, to co będzie, lub coby było, gdyby konjunktura gospodarcza uległa poprawie?

Ktoś odpowie w replice, że mimo zmniejszenia stanu posiadania naszego na Wołyniu, poprawiła się świadomość polska, gdyż o ile w r. 1922 do polskości na Wołyniu przyznawało się 16 procent, to teraz przyznaje się conajmniej 20 procent ogółu ludności. W odpowiedzi — zadamy pytanie: czem te 4 proc. przyrostu polskiego związane jest z Wołyniem, jeżeli obszar posiadania polskiego zmniejszył się tak bardzo?

Na wsi wołyńskiej tracimy, gdyż odwieczni autochtoni polscy, którzy posiadali tu ziemię z dziada - pradziada, ustępują. Cośmy zyskali po miastach?

Średnio biorąc w r. 1919, kiedyśmy przejmowali Wołyń od rosyjskiego zaborcy, miasta wołyńskie miały ponad 50 procent ludności niechrześcijańskiej (żydowskiej). Dzisiaj? Wzrost posiadania tego rodzaju obywateli na Wołyniu, nietylko nie uległ zmniejszeniu, lecz przeciwnie zwiększył się w stosunku do ogółu mieszkańców miast wołyńskich o 5 do 10 procent".

Tracimy na wsi, rośnie liczba żydów w miastach. Ziemia polska, której kurczowo trzymaliśmy się za rządów zaborczych, kurczy nam się pod nogami.

Równocześnie wzmaga się siła żydostwa w miastach Wołynia.

Czyżbyśmy uważali za najzdrowsze i najpewniejsze opierać się coraz wyłączniej na elemencie urzędniczym który jeden rośnie?

—o:0:o—

# Ci, którym się w POLSCE źle powodzi.

Według ŻAT-nej „na odbywającej się w Londynie światowej konferencji żydów polskich zagranicą dyrektor egzekutywy Federacji żydów polskich w Ameryce, Z. Tygel, wygłosił wyczerpujący referat o gospodarczej sytuacji ludności żydowskiej w Polsce i o projektach konstruktywnej akcji pomocy. Trzecia część ludności żydowskiej w Polsce — oświadczył Tygel — jest bezrobotna i skazana na głód. Rozpaczliwa ta sytuacja jest poczęści jeszcze skutkiem wojny światowej, poczęści kryzysu gospodarczego, wreszcie antysemityzmu gospodarczego i politycznego".

„Nowe ustawy poważnie zagrażają przyszłości rzemiosła żydowskiego w Polsce. 38 proc. zawodowo czynnych żydów w Polsce trudni się handlem. Żydzi są jednak systematycznie wypierani tak z handlu, jak i przemysłu i rzemiosł. Podstawy gospodarcze życia żydowskiego są zachwiane. Niedola ludności żydowskiej pogłębia się coraz bardziej. 30 procent dziatwy szkolnej korzystać musi z dożywiania w szkołach".

„W obliczu katastrofy, grożącej polskiemu żydostwu, należy poczynić wysiłki dla szeroko zakrojonej akcji pomocy. Świętym obowiązkiem wszystkich delegatów, zakończył Tygel, jest nie opuszczać tej konferencji, póki nie będą uchwalone konkretne środki ratunku naszych braci w Polsce".

I cóż ty na to chłopie polski, rzemieślniku, robotniku?.... Żydzi w Polsce cierpią nędzę, — jak więc wobec tego określić twoje położenie?

I to potrafią wypowiadać na forum międzynarodowem, oni, — którzy posiadają u nas tak olbrzymie



## NA SWIECIE

**DYKTATOR** Huey Long, który zginął w zamachu morderczym został pochowany na kapitolu stanu Luizjana. W orszaku pogrzebowym uczestniczyło 100 tysięcy osób.

**W MIEŚCIE HARRISON** odbył się ślub znanego tennisisty Fredra Berry z artystką filmową Heleną Vinson.

**W NAJBLIŻSZYM CZASIE** wprowadzona będzie w Rzeszy niemieckiej ustawa o „ochronie krwi niemieckiej", zabraniająca Niemcom małżeństw mieszanych z żydami.

**PISMA NIEMIECKIE** przytaczają wiele wypadków, stwierdzających fakt wzrostu wpływów „dyktatora gospodarczego" Niemiec, dr. Schachta.

**NA KONGRESIE** w Norymberdze minister wyżywienia Rzeszy Darré stwierdził. że hasłem narodowo - socjalistycznej gospodarki jest współpraca z rolnikiem.

**BYŁY PREMJER** jugosłowiański Marinkowicz znajduje się w agonji. Lekarze nie odstępują od łoża chorego.

## KRONIKA

22 Niedziela: Tomasza
23 Poniedziałek: Tekli p. m.
24 Wtorek: N.M.P. w. niew.
25 Środa: Władysława
26 Czwartek: Cyprjana
27 Piątek: Kosmy
28 Przedniedziałek: Wacława

—o:0:o—

## Czy wiecie,...

... że słynny żydowski „król szpiegów" Trebitsch-Lincoln jest synem rabina z Przemyśla?

.... że pewien angielski filatelista wpadł na genjalny pomysł zdobycia wielkiej ilości znaczków pocztowych: dał do „Times'u" ogłoszenie, że „młoda miljonerka pragnie wyjść zamąż za sympatycznego, nawet niezamożnego pana" i w niedługim czasie otrzymał ni mniej ni więcej tylko 25 tysięcy listów z ofertami ze wszystkich krajów?

... że po śmierci owego filatelisty cenny zbiór znaczków (oderwanych z owych właśnie listów) ofiarowano królowi Jerzemu V?

... że w Abisynji wychodzi jedna tylko gazeta?

... że pewna bogata Paryżanka M. Lepotier, posiada oryginalną manję zbierania niedopałków papierosów, które palili wielcy ludzie i wydaje na nie olbrzymie sumy?

—o:0:o—



—o:0:o—

## W KRAJU

**PUHAR CHALENGE'U** przyznano definitywnie Polsce.

**DZIĘKI PRZYPADKOWI** odnaleziono w Oblęgorku testament, pozostawiony przez Henryka Sienkiewicza. Odnalezienie testamentu po wielkim pisarzu w 19 lat po jego zgonie wywołało wielkie wrażenie.

**W WARSZAWIE** rozpoczęły się zawody balonowe Gordone-Benneta, połączone z meetingiem lotniczym.

# Współpraca Hasła z kupiectwem Bydgoskiem.

## Stowarzyszenie Przedstawicieli i Kupców Podróżujących w Bydgoszczy, ul. Gdańska 37. Tel. 39-45.

W dniu 7 września b. r. o godz. 20 minut 30 odbyło się na małej sali **Resursy Kupieckiej zebranie plenarne.** Zebranie zagaił p. prezes **Nowicki Franciszek** i podał porządek obrad. Następnie sekretarz Tow. odczytał protokół z ostatniego zebrania, który został bez zmian przyjęty jednogłośnie. W punkcie 3-im porządku obrad wygłosił referat gospodarczy nacz. red. „Hasła Wielkopolskiego" Wyrzykowski Czesław, który w dłuższym referacie zaznajomił zebranych **z akcją „Hasła Wielkopolskiego"** i zobrazował program tego pisma i jego zamierzenia na przyszłość, **oraz uzasadnił konieczność zorganizowanej walki przeciwko wynarodowieniu naszego handlu i przemysłu; obecne położenie gospodarcze** z tego punktu widzenia i fatalne jego skutki dla młodej generacji, jeżeli nie wytężymy wszystkich sił całego społeczeństwa bez względu na zapatrywania polityczne i klasowe, aby temu złemu zaradzić. Po referacie red. Wyrzykowski otworzył dyskusję. Głos zabrali kolejno p. prezes Nowicki, p. Leon Szymański, p. dyr. Tatarek, którzy omawiali poruszone sprawy w referacie ze swego punktu widzenia. P. Szymański przedst. z branży bławatnej omówił stosunki w bławatnictwie i oświadczył, że żyd nie ma wielkiego zaufania do przedstawicieli polskich, bo jak jeden z fabrykantów oświadczył Polacy jego zdaniem są nieuczciwi. **Oświadczenie to należy traktować jako wykręt, by nie przyjąć do pracy Polaka i niezgodne ze stanem rzeczywistym.** Kol. skarbnik p. Powałowski Bartłomiej zaznaczył, że niestety mamy tę opinję u fabrykantów żydów. Są temu winni w niektórych wypadkach przedstawiciele chrześcijanie, ale nie można bezwzględnie **tego twierdzić do ogółu przedstawicieli chrześcijańskich, a tembardziej do tych, którzy są zrzeszeni w tut. związku i są wysoko wyrobieni etycznie.** Należy jednak nad tem pracować, aby to zaufanie szerzyć jak największym zasięgu. Przedstawiciele żydzi ze względów konkurencyjnych celowo urabiają tę opinję przed stawicielom chrześcijańskim. (**Widzimy tu podłość etyki i brudną konkurencję przedstawicieli żydów. Zapytujemy czy konsumenci chrześcijańscy pozwolą na to, aby nabywali towar z ręki przedstawiciela żyda?** — red.). Do punktu 3-go zapadła uchwała jednogłośna poparcia wydawnictwa **„Hasła Wielkopolskiego"** i propagandy jego w czasie podróży na terenie Wielkopolski i Pomorza między odbiorcami przedstawicieli. P. prezes Nowicki zdał sprawozdanie z wycieczki do Borówna i podziękował poszczególnym członkom za darowane fanty, zapodał dodatni wynik kasowy w kwocie zł 50, którą wręczono skarbnikowi Tow. Zbiorowy abonament kupca nie został uchwalony, natomiast podtrzymano abonament dla sekretarjatu. Sprawę fotografji odłożono na następne zebranie, w celu przeprowadzenia bliższych pertraktacyj z fotografem wydawcą. Zostali przyjęci na członków p. **Olejnicki Stefan** zam. w Bydgoszczy przedst. f-my Zakłady Przemysłowe Łódź — Grabski i **Trager Augustyn** zam. w Bydgoszczy przedst. f-my Stomil w Poznaniu S. A. Komunikaty zarządu odczytuje kol. sekr. Czyżak. P. Plichczyńskiego Jana z Bydgoszczy upoważniono do ściągnięcia opłat za nienoszenie oznak związkowych przez członków. Uzyskaną z tego tyt. kwotę przeznacza się na gwiazdkę dla wdów po członkach Tow. Koledzy p. Tatarek i p. Szymański podają do wiadomości, **że f-ma A. Piliński, fabr. musztardy, Bydgoszcz,** poszukuje zastępcy na pensję i prowizję, oraz f-ma **Zawiercie, Tczew,** poszukuje zastępcę. Kol p. Kaczmarek podaje do wiadomości, że należy bojkotować wydawnictwa brukowe żydowskie, które sieją tylko demoralizację np. „Ekspress Ilustrowany" i t. p. Kol. p. Wende, jako członek Rady Chrześcijańskiej Ligi Pracy w Bydgoszczy wyjaśnił cele tej organizacji i wezwał kol. członków do gremjalnego przystąpienia. Na tem porządek obrad wyczerpano i zamknięto zebranie o godz. 23 m. 30 z hasłem **„Cześć Kupiectwu".**

## Czy musimy sprowadzać żydowskie kakosy ?

**GŁOS KONSUMENTA NA ANKIETĘ „HASŁA" Nr. 5.**

Jako uświadomiony Polak kupuję tylko w sklepach chrześcijańskich, będąc pewny, że kupują wyroby chrześcijańskie. Niemiło jednak przychodzi mi stwierdzić, że wiele sklepów prowadzi wyroby cukrowe i czekoladę **wytwórni żydowskich** jak: „Hazet", „Branka", „Hoflinger" ze Lwowa, „Szramka" z Cieszyna, Pischinger, Suchard, Optima z Krakowa, Lardelli i wielu innych, **mimo, że w samej Bydgoszczy mamy 12. wytwórni tego rodzaju, a** poza tem o ile chodzi o zamiejscowe, to mamy znakomite wyroby **Wedla, Framboli, Fuksa** z **Warszawy,** Piaseckiego z **Krakowa,** oraz **Goplana** z **Poznania.**

**M. D.**

Dodamy od siebie, że przedstawiciele, tych żydowskich słodyczy, to wyłącznie żydzi. Mają się oni przytem interesie całkiem dobrze, a nawet dorabiają się poważnego kapitału i to nie na kim innym tylko na **głupim „goju"**, który tego nie chce rozumieć. **Pamiętaj, że gdy kupujesz towar z ręki żyda, to walasz swą rękę smołą.**

## Niesłychany skandal w Grucznie pow. Swiecie.

Hańbą jest to, że Bractwo Strzeleckie w Grucznie posługuje się oknami wystawowemi **Bety Schleimer** żydowicy, za oknami której widzieliśmy nagrody przeznaczone do wystrzelania. Nie byłoby to możliwem stanowczo, gdyby Zarząd Towarzystwa łącznie z prezesem nie zapomniał o swej **godności narodowej,** i nie sprzeniewierzył się **tradycji rodzinnej swych przodków.** Co powiena to zarząd wraz z panem prezesem, że żydowica śmie lżyć naszą niezależną katolicką prasę za to, że omawia na swych łamach ten ubolewania godny postępek. Mało tego, żydowica Schleimer dumna jest z tego, że jest żydówką i że założyciel chrześcijaństwa wywodzi się z żydów. Polaków zaś zwalczających ma chabeuszów określa, jako idjotów i umysłowo nierozwiniętych, korespondentowi zaś z Gruczna odmawia wszelkich zdolności korespondenta i obserwatora. Żydowica Beta Schleimer prowadzi firmę pod tytułem **Leo-Knopf. Wobec powyższego uważamy za wskazane pobudzić czujność obywatelską Gruczna i okolicy i wołamy: „Obywatele! omijajcie Schleimerową, jak zarazę!** Jest to jeszcze jeden dowód panoszenia się i rozzuchwalenia się żydów w ostatnich czasach w Polsce. Bojkot żydów w Grucznie musi nastąpić, gdyż tylko w ten sposób można zmazać ten występek przeciwko sprawie narodowej.

Nacz. redaktor i wydawca Czesław Wyrzykowski. Red. odpowiedzialny Bolesław Butwił. Drukarnia L. Gronuś, dzierżawca: J. Kowalski.